

**UCHWAŁA NR XXIII/258/21
RADY GMINY KURZĘTNIK**

z dnia 7 grudnia 2021 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Kurzętnik na 2022 rok.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 ze zm.), art. 4¹ ust. 1, ust. 2 i ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 1119) oraz art. 10 ust. 1 i ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 2050), Rada Gminy Kurzętnik uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Kurzętnik na 2022 rok w brzmieniu załącznika do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Kurzętnik.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2022 roku.

Przewodniczący Rady Gminy

Zbigniew Lewicki

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
W GMINIE KURZĘTNIK NA 2022 ROK**

I. POSTANOWIENIA OGÓLNE

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi nakłada na jednostki samorządu terytorialnego obowiązek prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu. Obowiązek podejmowania podobnych działań, ale w obszarze profilaktyki i terapii narkomanii nakłada ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Działania te należą do zadań własnych gminy.

Realizacja działań profilaktycznych jest prowadzona w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Kurzętnik, zwanego dalej „Programem”. Program ten jest uchwalany corocznie przez Radę Gminy. Stanowi on część strategii rozwiązywania problemów społecznych i uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz cele operacyjne dotyczące przeciwdziałania narkomanii, określone

w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2025. Zawiera także działania profilaktyczne w ramach lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 1249). Kierunki działań zawarte w Programie są realizowane z uwzględnieniem konieczności zapewnienia dostępności, zgodnie z zasadą projektowania uniwersalnego oraz potrzebami osób z różnymi niepełnosprawnościami. Rozumie się przez to profilaktykę ukierunkowaną na całą populację, to jest działania profilaktyczne adresowane do wszystkich grup bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji i psychoaktywnych lub uzależnień behawioralnych. Ich celem jest zmniejszenie lub eliminowanie czynników ryzyka sprzyjających rozwojowi problemów społecznych w Gminie Kurzętnik i wzmacnianie czynników wspierających prawidłowy rozwój mieszkańców gminy.

Cel główny: Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem alkoholu i substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi.

Cele szczegółowe:

1. Ochrona dzieci i młodzieży przed wchodzeniem w kontakty z substancjami psychoaktywnymi, przed uzależnieniem się.
2. Zwiększenie wiedzy i świadomości dzieci, młodzieży i osób dorosłych w zakresie szkód wynikających z picia alkoholu, zażywania narkotyków, środków odurzających (w tym tzw. dopalaczy) i innych substancji psychoaktywnych.
3. Kształtowanie wśród mieszkańców gminy postaw prozdrowotnych.
4. Zapobieganie zachowaniom agresywnym i przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.
5. Zapobieganie nietrzeźwości wśród kierowców.
6. Wzrost wiedzy mieszkańców na temat FAS (alkoholowego zespołu płodowego) i FASD (spektrum płodowych zaburzeń alkoholowych).
7. Zwiększenie dostępności do specjalistów i podniesienie jakości pomocy dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz dla ofiar i sprawców przemocy w rodzinie.

8. Zwiększenie kompetencji osób zajmujących się pomaganiem osobom uzależnionym, członkom ich rodzin i innych osób z otoczenia oraz osobom i rodzinom dotkniętym problemem przemocy.

II. ZADANIA I DZIAŁANIA DO REALIZACJI

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem.

a. Współpraca z placówkami leczenia uzależnień, z których korzystają mieszkańcy gminy Kurzętnik, w szczególności z Przychodnią Terapii Uzależnień i Współuzależnienia oraz Poradnią Zdrowia Psychicznego w Nowym Mieście Lubawskim:

- upowszechnianie informacji o placówkach leczenia odwykowego,
- stały kontakt z placówkami w celu wymiany informacji na temat osób skierowanych do nich przez GKRPA,
- finansowanie szkoleń i superwizji terapeutów w/w Przychodni.

b. Kontynuowanie działalności Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz dla osób dotkniętych problemem przemocy:

- finansowanie kosztów związanych z zatrudnieniem pracownika Punktu,

doposażenie Punktu o materiały informacyjno-edukacyjne w formie ulotek i broszur, prenumeratę lub zakup specjalistycznych opracowań, czasopism i publikacji oraz opłatę licencji na kolejny rok na Oprogramowanie do obsługi Zespołów Interdyscyplinarnych, a także zakup i zapewnienie materiałów biurowych i sprzętu niezbędnego do funkcjonowania Punktu Konsultacyjnego, realizacji Programu i pracy GKRPA,

- zapewnienie w Punkcie Konsultacyjnym dostępności do specjalistów przygotowanych do pracy z członkami rodzin z problemem uzależnienia i przemocy poprzez zawieranie z nimi umów zleceń bądź stosownych porozumień na przeprowadzanie konsultacji z osobami oczekującymi pomocy i wsparcia.

c. Prowadzenie przez członków Komisji rozmów interwencyjnych i motywujących osoby z problemem do podjęcia leczenia odwykowego.

d. Finansowanie kosztów badania i sporządzania opinii przez biegłych w przedmiocie uzależnienia osób od alkoholu i narkotyków.

e. Opłata kosztów sądowych za wnioski skierowane do sądu w sprawie o zastosowanie przymusu leczenia wobec osób uzależnionych.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień, pomocy

psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

a. W zależności od potrzeb dofinansowanie działań terapeutycznych z rodziną i finansowanie programów psychoterapii współuzależnienia.

b. Uczestnictwo przedstawiciela GKRPA w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych do spraw przemocy w rodzinie.

c. W zależności od potrzeb współpraca z mediatorem i współfinansowanie specjalistycznych miejsc pomocy dla ofiar przemocy domowej.

d. W zależności od potrzeb dofinansowanie obozów i wyjazdów integracyjnych połączonych z programem profilaktycznym dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym, z problemem przemocy w rodzinie.

e. Opracowywanie i upowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych dotyczących problemów uzależnienia i przemocy w rodzinie oraz możliwości uzyskania pomocy (ulotki, informatory, broszury itp.).

f. Finansowanie szkoleń członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i osób aspirujących do pracy w jej strukturach (obowiązek ustawowy) oraz ich udziału w konferencjach, seminariach i innych spotkaniach organizowanych przez województwo, instytucje centralne lub na ich zlecenie firmy zewnętrzne.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

a. Wspieranie i finansowanie przedsięwzięć profilaktycznych opracowanych i realizowanych przez dzieci i młodzież i skierowanych do grup rówieśniczych (np. przygotowywanie filmików opowiadających o problemach rówieśników, dotyczących wyrażania swoich emocji, rozwiązywania sytuacji problemowych itp.).

b. Finansowanie przedstawień profilaktycznych dla przedszkoli i szkół podstawowych.

c. Współorganizowanie i finansowanie lokalnych kampanii edukacyjnych i imprez okolicznościowych promujących zdrowy tryb życia wolny od używek i zagrożeń behawioralnych oraz współorganizowanie i finansowanie przedsięwzięć mających na celu promowanie wartości rodzinnych i budowanie właściwych relacji w rodzinie - w szczególności obchody *Gminnych Dni Rodziny*, udział w ogólnopolskich kampaniach promujących rodzinę, festyny gminne, festiwale dla dzieci i pikniki rodzinne, spotkania wigilijne z Mikołajem z udziałem dzieci, rodziców i dziadków organizowane przez sołectwa Gminy Kurzętnik, koła gospodyń wiejskich, jednostki organizacyjne i organizacje pozarządowe działające na terenie gminy Kurzętnik i powiatu nowomiejskiego.

d. Prowadzenie edukacji publicznej z wykorzystaniem materiałów edukacyjnych (broszur, plakatów, ulotek z profilaktycznymi treściami edukacyjnymi) dla określonych grup adresatów - dzieci, młodzieży, sprzedawców, pracowników służby zdrowia i pomocy społecznej, nauczycieli, rodziców, policjantów, kierowców, seniorów i innych.

e. W zależności od potrzeb, dofinansowanie udziału osób uzależnionych i członków ich rodzin w konferencjach, mityngach, spotkaniach i rekolekcjach trzeźwościowych oraz wspieranie i upowszechnianie działalności grup trzeźwościowych i środowisk abstynenckich działających na terenie powiatu nowomiejskiego.

f. Podejmowanie lokalnych działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach i włączanie się w ogólnopolskie kampanie społeczne dotyczące tego problemu.

4. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem zakazu reklamy, zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim i nietrzeźwym oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

a. Przeprowadzenie kontroli przedsiębiorców prowadzących sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych pod kątem przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia.

b. Podejmowanie interwencji i współpraca z policją w przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów cytowanej na wstępie ustawy, dotyczących zakazu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, określonym w ustawie osobom i w określonych sytuacjach.

III. FINANSOWANIE PROGRAMU, ZASADY DZIAŁANIA GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I WYNAGRADZANIA JEJ CZŁONKÓW

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Kurzętnik realizowany będzie przez cały rok kalendarzowy 2022. Jego realizatorem jest Centrum Usług Społecznych w Kurzętniku, w którym funkcjonuje, powołana przez Wójta, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Komisja korzysta z pomieszczeń CUS, a obsługę administracyjną i księgowo-finansową zapewnia Urząd Gminy w Kurzętniku.. Źródłem finansowania Programu są środki finansowe planowane w budżecie gminy pozyskiwane z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych. Określa je preliminarz wydatków opracowany na dany rok, zgodny z projektem budżetu gminy w dziale 851 — ochrona zdrowia, w rozdziale 85153 - zwalczanie narkomanii i w rozdziale 85154 - przeciwdziałanie alkoholizmowi. Szczegółowy harmonogram realizacji zadań Programu oraz finansowania zadań Programu stanowi Załącznik Nr 1. Z realizacji Programu, corocznie do końca pierwszego kwartału następnego roku, Radzie Gminy przedkładane jest sprawozdanie finansowej merytoryczne.

Posiedzenia Komisji odbywają się według potrzeby poza godzinami pracy Centrum Usług Społecznych lub w miarę możliwości w godzinach pracy CUS. Wszystkim członkom Komisji przysługuje wynagrodzenie w wysokości 200,00 PLN za każdy udział w posiedzeniach potwierdzony podpisem na liście obecności. Za posiedzenia, które odbywają się w godzinach pracy CUS

wynagrodzenie nie przysługuje. Takie samo wynagrodzenie przysługuje członkom Komisji biorącym udział w kontrolach sklepów i punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz za każdorazowe reprezentowanie Komisji w sądzie w sprawach inicjowanych przez Komisję.

HARMONOGRAM REALIZACJI ORAZ FINANSOWANIA ZADAŃ PROGRAMU w 2022 r.

Lp.	Zadania do realizacji	Działania	Planowana kwota wydatków
1.	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem.	a. Współpraca z placówkami leczenia uzależnień, z których korzystają mieszkańcy gminy Kurzętnik, w szczególności z Przychodnią Terapii Uzależnień i Współuzależnienia oraz Poradnią Zdrowia Psychicznego w Nowym Mieście Lubawskim: • upowszechnianie informacji o placówkach leczenia odwykowego, • stały kontakt z placówkami w celu wymiany informacji na temat osób skierowanych do nich przez GKRPA, • finansowanie szkoleń i superwizji terapeutów w zależności od potrzeb w/w Przychodni lub doposażenie placówki, b. Kontynuowanie działalności Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz dla osób dotkniętych problemem przemocy: • finansowanie kosztów związanych z zatrudnieniem pracownika Punktu, • doposażenie Punktu o materiały informacyjno-edukacyjne w formie ulotek i broszur, prenumeratę lub zakup specjalistycznych opracowań, czasopism i publikacji oraz opłatę licencji na kolejny rok na Oprogramowanie do obsługi Zespołów Interdyscyplinarnych, a także zakup i zapewnienie materiałów biurowych i sprzętu niezbędnego do funkcjonowania Punktu Konsultacyjnego, realizacji Programu i pracy GKRPA, • zapewnienie w Punkcie Konsultacyjnym dostępności do specjalistów przygotowanych do pracy z członkami rodzin z problemem uzależnienia i przemocy poprzez zawieranie z nimi umów zleceń bądź stosownych porozumień na przeprowadzanie konsultacji z osobami oczekującymi pomocy i wsparcia. c. Prowadzenie przez członków Komisji rozmów interwencyjnych i motywujących osoby z problemem do podjęcia leczenia odwykowego. d. Finansowanie kosztów badania i sporządzania opinii przez biegłych w przedmiocie uzależnienia osób od alkoholu i narkotyków. e. Opłata kosztów sądowych za wnioski skierowane do sądu w sprawie o zastosowanie przymusu leczenia wobec osób uzależnionych.	2.000 50.700 3.545 30.000 4600 1.500

2.	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.	a. W zależności od potrzeb dofinansowanie działań terapeutycznych z rodziną i finansowanie programów psychoterapii współuzależnienia. b. Uczestnictwo przedstawiciela GKRPA w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych do spraw przemocy w rodzinie. c. W zależności od potrzeb współpraca z mediatorem i współfinansowanie specjalistycznych miejsc pomocy dla ofiar przemocy domowej. d. W zależności od potrzeb dofinansowanie obozów i wyjazdów integracyjnych połączonych z programem profilaktycznym dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym, z problemem przemocy w rodzinie. e. Opracowywanie i upowszechnianie materiałów informacyjno- edukacyjnych dotyczących problemów uzależnienia i przemocy w rodzinie oraz możliwości uzyskania pomocy (ulotki, informatory, broszury itp.). f. Finansowanie szkoleń członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i osób aspirujących do pracy w jej strukturach (obowiązek ustawowy) oraz ich udziału w konferencjach, seminariach i innych spotkaniach organizowanych przez województwo, instytucje centralne lub na ich zlecenie firmy zewnętrzne.	2300
3.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych. Prowadzenie działań profilaktycznych na festynach, piknikach, wydarzeniach kulturalnych i placówkach oświatowych	a. Filmy i spektakle profilaktyczne w szkołach, konkursy dla młodzieży promujące działania profilaktyczne (spektakle, filmy opowiadające o problemach rówieśników, dotyczących wyrażania swoich emocji, rozwiązywania sytuacji problemowych itp) b. Współorganizowanie i finansowanie lokalnych kampanii edukacyjnych i imprez okolicznościowych promujących zdrowy tryb życia wolny od używek i zagrożeń behawioralnych oraz współorganizowanie i finansowanie przedsięwzięć mających na celu promowanie wartości rodzinnych i budowanie właściwych relacji w rodzinie - w szczególności obchody Gminnych Dni Rodziny, Dożynki Gminno-Parafialne, spotkania wigilijne z Mikołajem z udziałem dzieci, rodziców i dziadków organizowane przez jednostki organizacyjne i organizacje pozarządowe działające na terenie gminy Kurzętnik i powiatu nowomiejskiego oraz pikniki rodzinne, Dzień Dziecka w sołectwach z terenu Gminy Kurzętnik. c. Prowadzenie edukacji publicznej z wykorzystaniem materiałów edukacyjnych (broszur, plakatów, ulotek z profilaktycznymi treściami edukacyjnymi) dla określonych grup adresatów - dzieci, młodzieży, sprzedawców, pracowników służby zdrowia i pomocy społecznej, nauczycieli, rodziców, policjantów, kierowców, seniorów i innych. d. W zależności od potrzeb, dofinansowanie udziału osób uzależnionych i członków ich rodzin w konferencjach, mitingach, spotkaniach i rekolekcjach trzeźwość i owych oraz wspieranie i upowszechnianie działalności grup trzeźwościowych i środowisk abstynenckich działających na terenie powiatu nowomiejskiego. e. Podejmowanie lokalnych działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości na	10.000 70.000 1.000

		drogach i włączanie się w ogólnopolskie kampanie społeczne dotyczące tego problemu.	
4.	Podjęmowanie interwencji w związku z naruszeniem zakazu reklamy, zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim i nietrzeźwym oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.	a. Przeprowadzenie kontroli przedsiębiorców prowadzących sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych pod kątem przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia. b. Podjęmowanie interwencji i współpraca z policją w przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów cytowanej na wstępie ustawy, dotyczących zakazu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, określonym w ustawie osobom i w określonych sytuacjach.	1.000
5.	Zasady wynagradzania członków GKRPA.	Wszystkim członkom Komisji przysługuje wynagrodzenie w wysokości 200,00 PLN za każdy udział w posiedzeniach potwierdzony podpisem na liście obecności. Takie samo wynagrodzenie przysługuje członkom Komisji biorącym udział kontrolach sklepów i punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz za każdorazowe reprezentowanie Komisji w sądzie w sprawach inicjowanych przez Komisję.	6400
RAZEM			183.045,00

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy. Zadaniem własnym gminy, zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy przeciwdziałaniu narkomanii, jest też przeciwdziałanie narkomanii. Zadania te obejmują m.in.:

- zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem,
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe bądź problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej oraz ochrony przed przemocą w rodzinie,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- wspomaganie działań instytucji, stowarzyszeń, sołectw, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i problemów narkomanii.

Realizacja powyższych zadań jest prowadzona w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnego programu przeciwdziałania narkomanii stanowiących część strategii rozwiązywania problemów społecznych. Programy mogą funkcjonować jako odrębne dokumenty bądź stanowić wspólny dokument. Z uwagi na zbliżone zadania obu programów oraz jedno źródło ich finansowania, tj. środki finansowe budżetu gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kurzętniku opracowuje jeden wspólny dokument w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Kurzętnik. Program ten, zgodnie z art. 4¹ ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, jest uchwalany corocznie przez radę gminy. W nim też, w myśl art. 4¹ ust. 5 wspomnianej ustawy, rada gminy określa zasady wynagradzania członków gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych.